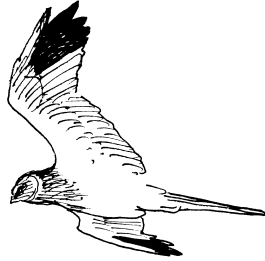

Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1999

KASPER THORUP og HENRIK HAANING NIELSEN

Rapport nr 29 fra Sjældenhedsudvalget

(With a summary in English: *Rare birds in Denmark and Greenland in 1999*) 11

Indledning

Denne rapport omhandler 203 færdigbehandlede sager fra Danmark, heraf 169 fra 1999. I tallet indgår 7 fund af Spurveugle, som godkendtes inden det blev besluttet, at sjællandske fund fra invasionen 1999/2000 ikke skal godkendes af SU. Endvidere indgår 9 sager, som SU har behandlet på opfordring fra lokalrapporternes redaktioner vedrørende arter, som er udgået af af SU-listen, men som skønnes at være sjældne lokalt. Siden Rasmussen (1997) er sådanne fund ellers publiceret i den landsdækkende årsrapport i DOFT, men det er valgt også at nævne dem her, sidst i rapporten. 158 (77%) af de behandlede sager blev godkendt, hvilket kan sammenlignes med en godkendelsesprocent på mellem 75 og 80 de seneste syv år. For Grønland færdigbehandlede 4 sager, alle fra 1999, og alle godkendtes.

Den systematiske gennemgang og den regionale inddeling er som i den foregående rapport (Rasmussen 1999). Hvis intet andet er nævnt, er der tale om ét rastende individ. Betegnelserne 1K og 2K står for henholdsvis første og andet kalenderår; 2K+ (3K+) betyder, at fuglen mindst er i sit andet (tredje) kalenderår, men kan være ældre. Ad. = adult (gammel, udfarvet fugl), imm. = immatur (dragter mellem juvenil og adult), juv. = juvenil (første egentlige fjerdragt), pull. = pullus (dununge), sdr. = sommerdragt, vdr. = vinterdragt, odr. = overgangsdragt, trk.fors. = trækforsøgende, trk. = trækkende, syng. = syngende og ringm. = ringmærket.

Efter artsnavnet er i parentes angivet 1) antal anerkendte fund og individer (adskilt af en skråstreg) før 1950; 2) antal anerkendte og SU-godkendte fund og individer fra og med 1950 til og med 1998; 3) antal godkendte fund og individer i 1999. Denne opdeling er i overensstemmelse med den standard, der anbefales af AERC (Association of European Rarities Committees). For visse arter er denne opdeling dog afvejet, som angivet i parentes (Topskarv, Sydlig Blåhals, Krognæb). Antal fund kan afvige fra antal individer, idet flokke og par regnes som enkeltfund, mens f.eks. fem enkeltindivider på én dag regnes som 5 fund. I lighed med europæisk standard regnes ynglefund (incl. unger) som ét fund, mens samme tilbagevendende individ over flere år regnes for flere fund.

Efter observatørnavnet er det oplyst, om de enkelte fund er dokumenteret med foto (Foto), videofilm (Video), lydoptagelse (Bånd) eller dødfunden fugl (Død). Desuden er finderens ved hvert fund markeret med en asterisk (*) foran observatørnavnet. Som finder(e) regnes den (de), der har været til stede, da fuglen blev opdaget/bestemt. Imidlertid fremgår det ikke altid tydeligt af beskrivelserne, hvem finderens er, og der kan derfor mangle enkelte markeringer. I beskrivelser til SU bør det angives, hvem finderens er.

I bemærkningerne til de enkelte arter og underarter er den normale yngle- og vinterudbredelse (eller området som danske forekomster vurderes at komme fra) tilføjet i parentes.

Godkendte forekomster

Fra 1999 godkendtes Ringnæbbet Måge som ny art for landet. Andre bemærkelsesværdige forekomster i 1999 var landets andet fund af Sumpvibe, Brillleterne og Mongolsk Piber samt det tredje fund af Sortbrynet Albatros. Desuden godkendtes fra 1995 Gærdeværbling som ny art for landet, og fra 1992 Ørkengærdesanger som ny form for landet. Herudover godkendtes første forekomst af hybriden Hvidrygget Spætte $\times$ Stor Flagspætte fra 1987; Hvidrygget Spætte er ikke ellers truffet i Danmark.

Fra 1999 godkendtes Fjeldvåge som ny art for Grønland.

Sjældne fugle i 1999

Året vil sikkert af mange blive husket for den raritetsspækkede maj måned, hvor især vest- og sønderjyske lokaliteter som Værnengene, Vest Stadil Fjord og Rømø blev besøgt af mange rariteter (og ornitologer!). I løbet af måneden blev der således set Wilsons Svømmesnepe (2), Langnæbbet Sneppeklire (2), Amerikansk Hjejle, Terekklire, Gulbenet Klire og Purpurhejre på disse lokaliteter.

Det var også året for de største forekomster af Stribet Ryle og Steppehøg herhjemme, mens forekomsterne af Amerikansk Krikand og Hvidskægget Sanger tangerede de hidtidige rekorder. Af Hvidskægget Sanger var der tilmed et december-fund! To kejsørerne gæstede også landet, den ene stationær ved Bøtø Nor, Sydfalster, efter trækforsøg på Østmøn i foråret, den anden en træk-

kende ind ved Stevns om efteråret. Det er ellers 9 år siden, at landet sidst blev gæstet af Kejsørørn. To Schwarz' Løvsangere var en del af et større influx til Vesteuropa i efteråret, mens en Humes Sanger medio oktober er det hidtil tidligste danske fund.

Markante bevægelser af Spurveugler i Sverige satte gang i den største invasion, man har kendskab til herhjemme. Tilsvarende startede den hidtil største invasion af Sneugle så småt i december, omend langt de fleste observationer blev gjort i foråret 2000.

Henlagte sager

Fra tiden frem til udgangen af 1999 henligger der 5 sager, som af forskellige årsager endnu ikke er færdigbehandlet. En liste over de henlagte sager findes bagest i rapporten.

Ændringer i den danske liste

Efter genbehandling anerkendes landets eneste fund af Wilsons Stormsvaler og det eneste spontane fund af Slagfalk ikke længere, og arterne er hermed udgået af den danske liste. Landets eneste fund af Bøffelend er overført til kategori D.

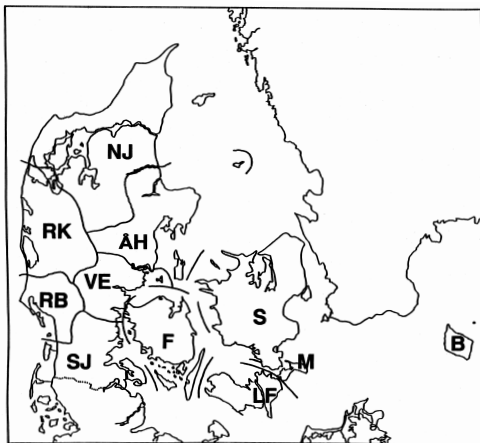
DOFs officielle danske liste kan findes på http://www.dof.dk/fuglefakta/DK_artsliste.htm.

SU-listen

Forekomsten af Sølvmåge-formerne *Larus argentatus cachinnans* og *L. a. michahellis* betragtes som veldokumenteret i landet (se Hansen 1999), og begge former udgår derfor af SU-listen, hvilket også gælder ældre fund.

Listen over arter, som skal godkendes af SU, er senest publiceret i Rasmussen (1997) med senere ændringer i Rasmussen (1998, 1999). Den opdaterede SU-liste kan findes på http://www.dof.dk/projekter_og_grupper/SU-listen.htm. En generel vejledning i indsendelse af sager findes på http://www.dof.dk/projekter_og_grupper/SU-side.htm.

SU behandler fund af arter fra alle kategorier (se nedenfor), og for at få så fyldestgørende et billede som muligt af de forskellige arters optræden herhjemme, er det i princippet vigtigt, at alt bliver rapporteret. Der vil dog forekomme tilfælde, hvor en SU-godkendelse må skønnes unødvendig, f.eks. fund af almindelige burfugle (Undulat, Mandarinand m.fl.). Er man i tvivl kan man kontakte udvalget.

Regionsinddelingen anvendt i denne artikel.
Geographical regions of Denmark used in this report.

Sortbrynet Albatros 20/7 1999, nordvest for Hanstholm. Foto: Flemming Frøstrup

Kategorier

I henhold til AERC standard inddeles de i Danmark trufne fuglearter i 5 kategorier, defineret som følger:

A Arter der betragtes som spontant optrædende og er truffet mindst én gang siden 1. januar 1950; f.eks. Vibe og Amerikansk Pibeand. Som spontant optrædende regnes ligeledes skibs- eller på anden måde assisterede forekomster, når fuglen ikke har været fodret eller tilbageholdt.

B Arter der betragtes som spontant optrædende, men kun er truffet før 1950; f.eks. Kravetrappe og Bartramsklire.

C Udsatte og undslupne arter, som har etableret en fritlevende og selvsupplerende bestand, enten herhjemme eller i andre lande; f.eks. Nilgås og Fasan.

D Arter som ville være placeret i A eller B, hvis ikke der var rimelig tvivl om, hvorvidt de nogensinde havde optrådt spontant i landet; f.eks. Flamingo og Almindelig Pelikan.

E Arter der betragtes som undsluppet fra fangenskab eller på anden måde kun unaturligt har optrådt i landet, eller hvis fritlevende bestande formentlig ikke er selvsupplerende; f.eks. Rødrygget Pelikan, Dværnegås med farveringe, Steppeørn med stropper og ynglefund af Mandarinand.

Den officielle danske liste udgøres af arterne i kategori A, B og C. Fund af arter i kategori D og E behandles også af SU, men publiceres særskilt bagest i SU-rapporten.

Sjældenhedsudvalgets medlemmer

SU bestod frem til udgangen af 1999 af følgende medlemmer: Ole Amstrup, Jan Hjort Christensen, Henrik Knudsen, Henrik Haaning Nielsen, Klaus Malling Olsen, Troels Eske Ortvad, Knud Pedersen (sekretær), Brian Rasmussen, Palle A. F. Rasmussen og Kasper Thorup.

Sjældenhedsudvalgets adresse: Sjældenhedsudvalget, DOF, Vesterbrogade 138-140, 1620 København V. E-mail: su@dof.dk.

For kritik og kommentarer til denne rapport takkes alle nuværende medlemmer af Sjældenhedsudvalget samt Rolf Christensen og Morten Bentzon Hansen. Endvidere

Brilletterne 28/7 1999, Langli. Foto: Søren Nygaard

tak til Lars Svensson for faglig bistand ved behandlingen af enkelte sager. Alf Tore Mjøs og Tom Lindroos takkes for givtigt brevveksling samt orientering om fund af sjældne fugle i Norge og Finland i 1999. Niels Helge Lorentzen skal takkes for grundig orientering om forekomsten af Vandsangere på Lista. Christian Cederroth takkes for udlån af udkastet til Sällsynta fåglar i Sverige 1999, der gav anledning til en række spændende sammenligninger med rariteter "hinsidan". Den største tak rettes dog til de mange, der rapporterede deres observationer til SU og dermed skabte grundlaget for denne rapport.

Kategori A: Spontane forekomster

Category A: Species recorded in an apparently wild state

Sortbrynet Albatros *Diomedea melanophris*

(0, 2/2, 1/1)

1999: 20.7, Skagerrak, 17 km NV for Hanstholm (NJ), 4K, *Flemming Frøstrup via Rolf Christensen (Foto).

Fuglen sås fouragere på fiskeaffald sammen med Mallemukker *Fulmarus glacialis* tæt op ad en fiskekutter i cirka tre timer tidligt om morgenen. En identisk fugl blev 19/6 1999 fotograferet ud for Cornwall i England (Birding World 12(7): 262). (Sydlige have)

Kuhls Skråpe *Calonectris diomedea* (0, 34/35, 0)

1998: 30.10, Korshage, Rørvig (S), Erik Vikkelsø Rasmussen, Jørgen Hulbæk Christiansen, Peter Cilius Christensen.

Samme fugl er tidligere godkendt fra Kikhavn, Hundested samme dag. En fugl fra Gilleleje samme dag anses for at være samme individ (Rasmussen 1999). (Middelhavet og Midtatlanten; overvintrer i Sydatlanten)

Middelhavsskråpe *Puffinus yelkouan*

(1/1, 29/31, 2/2)

1999: 7.8, Langerhuse (RK), trk., *Kristian Kirk Nielsen. – 1.10, Ørhage (NJ), trk., *Erik Holm Sørensen, *Lars Raunsgaard, *Flemming Falk.

Alle danske fund af Middelhavsskråpe henregnes til underarten *P. y. mauretanicus*. Der foreligger endnu blot ét fund uden for Jyllands vestkyst (6/8 1979 Ølseagle Revle (S); Pedersen 1982), hvilket kan undre, da Sverige t.o.m. 1999 har 15 fund (Christian Cederroth i brev). (Vestlige Middelhav; overvintrer i Middelhavet og tilstødende dele af Atlanterhavet)

Wilson's Stormsvaler *Oceanites oceanicus*

Det hidtil eneste danske fund (13.9 1988, Måde, Esbjerg (RB), trk.) anerkendes efter genbehandling ikke længere, og arten er hermed udgået af den danske liste. Fundet er nævnt i Olsen (1989).

Topskarv *Phalacrocorax aristotelis*

(-, fra og med 1984: 29/29, 1/1)

1999: 5.12, Korshage, Rørvig (S), ad., *Erik Vikkelsø Rasmussen.

Arten er forbavsende fåtallig i Danmark, mens den langs Sveriges vestkyst nu er regelmæssig med bl.a. op til ca 150 fugle i 1997 (Tyrberg 1998), og fund i den danske del af Kattegat vil således ikke være uventede. (Britiske Øer og Norge)

Kohejre *Bubulcus ibis* (3/3, 4/4, 1/1)

1999: 30.7, Vest Stadil Fjord (RK), *Henrik Læssøe. – 24.8, Vest Stadil Fjord (RK), *Peter H. Kristensen, *Morten J. Hansen, Erik Enevoldsen. De to iagttagelser regnes som ét fund. De øvrige danske fund (1903, 1934 (2), 1989, 1992 (2), 1995) ligger i perioderne 3-30/5 og 8/10-28/11. Herudover foreligger der to fund af kategori E. (Sydvesteuropa)

Purpurhejre *Ardea purpurea* (8/8, 9/9, 1/1)

1999: 24-26.5, Værnengene og Bjålum Klit (RK), 2-3K, *Jens Friis Nielsen, Jens Thalund, Henrik Knudsen, Ole Amstrup m.fl. (Foto).

Første fund siden 1995. (Mellem- og Sydeuropa; overvintrer i tropisk Afrika)

Sort Ibis *Plegadis falcinellus* (13/20, 13/15, 1/1)

1999: 26.9, Tipperne (RK), *Ole Amstrup, *Erik Enevoldsen, *Jens Ballegård. – 1-7.10, Hemmet Strand (RK), *Emil B. Nielsen (Foto).

Første fund siden 1994. De to iagttagelser regnes som ét fund, da der blot er 10 km mellem de to lokaliteter. I Sverige sås 1 eks. på Öland 3/10 (Christian Cederroth i brev). (Sydøsteuropa og Centralasien; overvintrer i Nord- og Østafrika samt Sydasien)

Knortegås *Branta bernicla*

Med karakterer svarende til Sortbuget Knortegås ssp. *nigricans* (0, 9/9, 2/2):

1998: 4.3-24.5, Agerø (NJ), ad. ♀, *Preben Clausen m.fl. – 22.11, Kammerslusen, Ribe (RB), ad., Andreas Bruun Kristensen m.fl.

1999: 28.3, Margrethekog (SJ), ad., *Nikolas K. Haass m.fl. – 24.4-24.5, Agerø (NJ), ad. ♀, Per Kjær, Jens Frimer Andersen m.fl. – 18.10 1999-22.3 2000, Voerså og Asaa (NJ), ad., *Palle A.F. Rasmussen m.fl.

Fuglen ved Agerø er et tilbagevendende individ og regnes desuden for samme fugl, som har tilbragt flere vintre ved Voerså. Fuglen ved Kammerslusen, Ribe er tidligere godkendt fra andre datoer. (Østsibirien og nordvestlige Nordamerika; overvintrer ved Stillehavskysten af begge verdensdele)

Amerikansk Pibeand *Anas americana* (0, 8/8, 3/3)

1999: 5-23.4, Bygholm Vejle (NJ), ♂, *Henrik Haaning Nielsen m.fl. – 18.4, Borreby Mose (S), ♀, *Klaus Malling Olsen m.fl. (Foto). – 26-28.4, Ballum Sluse (SJ), ♂, *Svend Aage Linderström. Første fund af en hun herhjemme og tillige det første fund på Sjælland. Hunner er formentlig overset, da feltbestemmelse er problematisk. Arten har optrådt årligt herhjemme siden første fund i 1992. (Nordamerika)

Krikand *Anas crecca*

Med karakterer svarende til Amerikansk Krikand ssp. *carolinensis* (0, 18/18, 7/7):

1998: 25-26.4, Hovvig (S), ♂, *Peter Cilius Christensen, *Anders Fischer.

1999: 31.3-6.4, Solbjerg Engsø, Hillerød (S), ♂, *Jan Hjort Christensen, *Stig Nielsen, *Tommy Jensen. – 13.4, Værnengene (RK), ♂, *Henrik Knudsen, *Kent Olsen. – 14-16.4, Lund Fjord (NJ), ♂, *Jørgen Peter Kjeldsen m.fl. – 15.4, Vest Stadil Fjord (RK), ♂, *Peter H. Kristensen. – 28.4, Værnengene (RK), ♂, *Ole Amstrup, Henrik Knudsen, Peter H. Kristensen. – 27.6, Bygholm Vejle (NJ), ♂, *Palle A.F. Rasmussen m.fl. – 21.11, Tipperne (RK), ♂, *Ole Amstrup, Henrik Knudsen.

Fundene fra Værnengene (13/4) og Vest Stadil Fjord (15/4) er regnet som samme fugl. Fuglen fra Værnengene 28/4 viste forskelle i dragtkarakterer og er derfor regnet som et andet individ. Fra og med 2000 skal underarten ikke længere forelægges SU. Den har forekommet årligt siden 1988 undt. 1992 og 1994 med stadig flere fugle, således 7 fund i både 1998 og 1999 (Rasmussen 1998, 1999). Det danske fundmønster falder sammen med forekomsten af Krikand *A. c. crecca*, især under forårstrækket. Således er der 21 fund fra marts-maj, med en klar overvægt i april (16). Der er dog grund til at holde et vågent øje med fældeflokkene i sommermånederne, da der udover årets junifund er et fra 1993 (Frich & Nordbjærg 1995). Landets første vinterfund er fra 1998 (19/2 Margrethekog; Rasmussen 1999), og sammen med ovenstående november-fund giver det anledning til at gennemse vinter- og efterårflokkene af Krikand grundigt i fremtiden. Den regionale fordeling af de danske fund er NJ 4, RK 9, RB 2, SJ 1, VE 1, F 1 samt S 7. (Nordamerika)

Hvidøjet And *Aythya nyroca* (4/4, 21/24, 1/1)

1999: 24.7-5.8, Alsønderup Enge (S), ♂ i eclipse dragt, *Henrik Thorhauge Rask, *Lars Thorhauge Rask, *Svend Dybkjær m.fl.

Siden 1988 foreligger fund fra 1992, 1993, 1994 (2) og 1997 (2). Den tidsmæssige fordeling af de danske fund er januar 1, februar 1, april 5, maj 1, juni 2, juli 2, august 1, september 6, oktober 5, november 1 og december 1. (Øst- og Sydøsteuropa; Overvintrer Middelhavet, Sortehavet og Nordøstafrika)

Brilleand *Melanitta perspicillata* (0, 17/19, 1/1)

1999: 5-6.2, Horseklint, Fynshoved (F), ad. ♂, *Tim H. Hansen, *Mogens Ribo Pedersen. – 8.4, Horseklint, Fynshoved (F), ad. ♂, *Søren Gjaldbæk, *Michael Mosebo Jensen.

Første fund fra Fyn og blot det tredje uden for den jyske vestkyst. På trods af den store tidsmæssige spredning regnes iagttagelserne som ét individ. Arten har været årlig siden 1989. (Nordamerika)

Bøffelend *Bucephala albeola*

Landets eneste godkendte spontane forekomst (18.6 1995, Bognæs, Roskilde Fjord (S)) overføres til kategori D, idet der er rimelig tvivl om fuglens oprindelse. Fundet er nævnt i Rasmussen (1997).

Slangeørn *Circaetus gallicus* (ynglefugl til og med 1882; herefter 1/1, 20/20, 4/4)

1999: 22. og 25.5, Skagen (NJ), 2K, *Henrik Haaning Nielsen m.fl. (Foto). – 24.8, Mandehoved, Stevns (S), trk., *Jørgen Hulbæk Christensen m.fl. – 29. og 31.8, Lindebjerg, Sorø (S), *Jan Kiel (Video). – 5.10, Højerup, Stevns (S), trk., *Jens Lind, *Lennart Pedersen m.fl.

Augustfundene kunne dreje sig om samme individ, men de er her regnet som to fund. Fire fund på et år er uden sidestykke herhjemme i nyere tid. 4. og 5. fund for Stevns og 7. fund for Skagen. Oktoberfundet er det næstseneste herhjemme, kun overgået af 6/10 1996, Risskov, Århus, trk. Arten har gennem 1990'erne optrådt årligt med undtagelse af 1994. (Syd- og Østeuropa; overvintrer nordligt i tropisk Afrika)

Steppehøg *Circus macrourus*

(14/14, 63/63, 13/13)

1996: 23.4, Bødkermosen, Møn (M), 2K, *Per Schiermacker-Hansen.

1999: 21.4, Korshage, Rørvig (S), ad. ♂ trk., *Erik Vikkelsø Rasmussen m.fl. – 21.4, Hundested (S), ad. ♂ trk., Aage K. Mikkelsen, Frank Ishøi. – 8.5, Pælebakke Klit, Skagen (NJ), 2K, *Knud Pedersen, Klaus Malling Olsen m.fl. – 14.5, Damsted Klit, Skagen (NJ), 2K trk.fors., *Jørgen Hulbæk Christiansen, *Jens Lilleør. – 15.5, Skagen (NJ), 2K trk., *Jan Speiermann m.fl. – 15.5, Damsted Klit, Skagen (NJ), 2K trk., *Svend Dybkjær, *Knud Pedersen m.fl. – 16.5, Skagen (NJ), 2K trk., *Jan Speiermann m.fl. – 20-21.5, Skagen (NJ), 2K (udtrk. 21.5), *Svend Dybkjær, *Knud Pedersen m.fl. – 21.5, Fornæs (ÅH), 2K trk., *Hans Christophersen. – 22.5, Skagen (NJ), 2K, *Lars H. Mortensen m.fl. – 31.5, Hanstholm Vildtreservat (NJ), ad. ♂, *Jens Jørgen Andersen, *Karsten Bjørnskov Christensen. – 11.9, Sydvestpynten, Kongelunden (S), 1K trk., *Preben Berg m.fl. – 22-26.9, Tipperne og

Værnengene (RK), 1K, *Ole Amstrup, Henrik Knudsen, Peter H. Kristensen. – 22. og 24.9, Grenen, Skagen (NJ), 1K, *Knud Pedersen m.fl. Største forekomst nogensinde herhjemme. De to iagttagelser 21/4 drejede sig om samme individ og er kun regnet som ét fund. Iagttagelserne 14-15/5 gjaldt formentlig 3 forskellige individer. Også de øvrige nordiske lande oplevede et stort influx med mindst 22 i Finland, 13 i Sverige og 9 i Norge (Tom Lindroos, Christian Cederroth og Alf Tore Mjøs i brev). (Østeuropa og Centralasien; overvintrer i Østafrika, Lilleasien og Indien)

Lille Skrigeørn *Aquila pomarina* (9/? , 74-76/? , 3/3)

1999: 24.4, 29.4 og 1.5, Skagen (NJ), 2K (udtrk. 1.5), *Erik Christophersen, Knud Pedersen m.fl. (Foto). – 17.5, Skagen (NJ), 2K trk.fors., Klaus Malling Olsen m.fl. (Foto). – 22.5, Femmøller, Mols (ÅH), *Rolf Danielsen (Foto). Første fund af 2K-fugle herhjemme. Dragtkarakterer afslørede, at der var tale om 2 eks. i Skagen. Aprilfundet er det femte herhjemme. (Østeuropa; overvintrer i sydlige Afrika)

Stor Skrigeørn *Aquila clanga* (3/? , 45/? , 0/0)

1998: 28-29.4, Læsø (NJ), 2-3K, *Søren Haaning Nielsen, Thomas Varto Nielsen, Jan Kjærgaard. – 1.9, Sydvestpynten, Amager (S), subad./ad. trk., Gert Østerby (Foto).

Fuglen på Læsø var antageligt samme fugl, som sås ved Skagen 21-26/4 1998 (Rasmussen 1999). Fuglen på Amager havde to tydelige hak i vingen og sås samme dag trække ud ved Falsterbo, Sverige (Cederroth 1999); fundet bringer totalen for 1998 op på 7 fund (se Rasmussen 1999). (Rusland og østlige Baltikum; overvintrer Sydøsteuropa, Mellemøsten, Lilleasien og Nordøstafrika)

Kejserørn *Aquila heliaca* (0, 18/18, 2/2)

1999: 29.5, Aborrebjerget, Møn (M), 3K trk.fors., *Per Schiermacker-Hansen *Jan Fischer Rasmussen, *Thomas W. Johansen m.fl. (Foto). – 3-5.6, Bøtø Nor (LF), 3K, Kasper Thorup, Sebastian Klein, Morten Bentzon Hansen m.fl. – 16.10, Højerup, Stevns (S), 3-5K trk., *Kurt Willumsen, *Tim Andersen m.fl.

Første fund siden 1990. Iagttagelserne fra Møn og Bøtø Nor drejede sig om samme individ og er regnet som ét fund. Efterårsfuglen fra Stevns blev set trække ud ved Falsterbo 22 min før den nåede land i Danmark. Dragtbeskrivelser sandsynliggør, at forårs- og efterårsfuglen var to forskellige individer. (Sydøsteuropa og Sydrusland; overvintrer i Sydøsteuropa, Mellemøsten og Nordøstafrika)

Lille Skrigeørn/Steppeørn *Aquila pomarina-nipalensis*

Jagtfalk 1K 19/12 1999, Hanstholm. Foto: John Kyed.

1998: 18-19.5, Læsø (NJ), *Morten Christensen, *Frits Rost, Søren Haaning Nielsen, Jens Lind, Torben Evald m.fl.

Fuglen bestemtes til hhv. Lille Skrigeørn og Steppeørn af to hold observatører. De indsendte beskrivelser tillader ikke en sikker bestemmelse.

Høgeørn *Hieraaetus fasciatus* (0, 2/2, 0)

Et fund fra 1974 (17-18.5, Skagen (NJ), ad., trk.fors.) overføres til kategori D. Fundet er nævnt i Hansen (1976).

Lille Tårnfalk *Falco naumanni* (2/2, 5/5, 1/1)

1999: 30.7, Magleby, Langeland (F), ad. ♂, *Claus Horneman, *Ole Goldschmidt, Nis Rattenborg.

Hunner og ungfugle er særdeles svære at skelne fra Tårnfalk *Falco tinnunculus*, og de 3 øvrige danske feltobservationer af Lille Tårnfalk har ligeledes været hanner. (Syd- og Østeuropa; overvintrer i Afrika syd for Sahara)

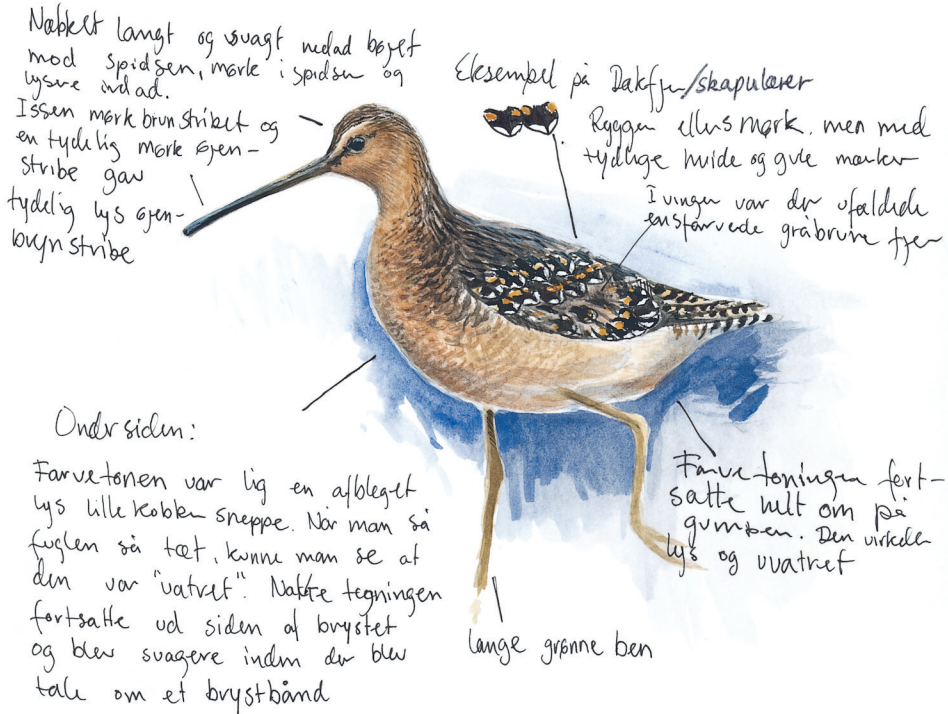
Slagfalk *Falco cherrug*

Det hidtil eneste (spontane) danske fund (7.5 1991 Skagen (NJ), trk.) anerkendes efter genbehandling ikke længere, og arten er hermed udgået af den danske liste. Fundet er nævnt i Frich & Nordbjærg (1993). Der foreligger to fund af arten i kategori E.

Jagtfalk *Falco rusticolus* (39/39, 64/64, 4/4)

1999: 3.2, Bork Mærsk (RK/RB), 2K, *Peter H. Kristensen, Ole Amstrup. – 7.3, Ballum Forland (SJ), 2K, *Kent Olsen, *Kenneth Rude Nielsen. – 8.5, Nr. Vorupør (NJ), 2K, *Jens Kristian Kærgård. – 19-20.12, Hanstholm (NJ), 1K, *Henrik Haaning Nielsen m.fl. (Foto).

Bortset fra 1990 og 1979 har arten været årlig siden 1974. På baggrund af bestemmelsesmæssige problemer i forhold til andre storfalk (Slagfalk *Falco cherrug*, Lannerfalk *Falco biarmicus* samt undslupne falkonér-fugle og hybridfalk) bibeholdes arten dog på SU-listen. (Nordlige Skandinavien, Finland og Rusland)

Langnæbbet Snekpeklire 25/5 1999, Vest Stadil Fjord. Akvarel af Peter H. Kristensen.

Sortvinget Braksvale *Glareola nordmanni* (2/2, 4/4, 1/1)

1999: 28.6-31.7, Bygholm Vejle (NJ), *Palle A.F. Rasmussen m.fl. – 2.8, Filsø (RB), *Ole Göller.

De beskrevne dragtdetaljer antyder, at der var tale om samme individ. (Sortehavsegnene og Centralasien; overvintrer i sydlige Afrika)

Amerikansk Hjejle *Pluvialis dominica* (0, 5/5, 1/1)

1999: 15-22.5, Sønderland. Rømhø (SJ), ad. ♂ i sdr., *Erik Enevoldsen m.fl., Nikolas K. Haass m.fl. Fundet er blot andet forårsfund af en tundrahjejle herhjemme; det første var af en ikke-artsbestemt Amerikansk/Sibirisk Hjejle på Christiansø 13/5 1989 (Olsen 1991). Landets andet fund af Amerikansk Hjejle (24-25/8 1996, Neksø Sydstrand (B), ad. i sdr.), som er video-dokumenteret, er efter fornyet behandling bestemt til Sibirisk Hjejle. Fundet er nævnt i Rasmussen (1997). (Nordamerika; overvintrer i Sydamerika)

Sibirisk Hjejle *Pluvialis fulva* (0, 9/9, 1/1)

1996: 24-25.8, Neksø Sydstrand (B), ad. i sdr., *Alex Bühring, Jørgen Munck Pedersen m.fl. (Video).

1999: 14-16.7, Præstø Fed (S), ad. i sdr., *John Faldborg m.fl. (Foto).

Første fund for Bornholm. Fundet fra 1996 har tidligere været godkendt som Amerikansk Hjejle. Bestemmelse af Amerikansk og Sibirisk Hjejle er for nylig behandlet af Klein & Thorup (2000). (Nordrusland; overvintrer i Sydøstasien og Australien)

Amerikansk/Sibirisk Hjejle *Pluvialis dominica/fulva* (0, 8/8, 0/0)

1992: 26.7, Harboør Tange (RK), ad. i sdr., *Morten J. Hansen.

Sumpvibe *Vanellus leucurus* (0, 1/1, 1/1)

1999: 15.5, Salthammer Odde (B), *Ole Leegard Jensen, Oluf Lou (Video). Andet danske fund; det første var 13/7-10/8 1997, Tissø og Borreby Mose (S) (Rasmussen 1998). Arten spreder sig formentlig vestpå – således ynglede 7 par i Rumænien i 2000 (Kiss & Szabó 2000). (Kaspiske Hav til Balkhash-søen samt sjældent i Tyrkiet og Syrien; overvintrer i Sudan, Irak, Pakistan og Indien)

Stribet Ryle *Calidris melanotos* (0, 27/28, 6/6)

1999: 13.8, Agger Tange (NJ), ad., *Jens Kristian Kærgaard (Foto). – 17.8, Vesløs Vejle (NJ), ad.

♀, *Thomas Varto Nielsen. – 29.8-1.9, Vest Stadil Fjord (RK), 1K, *Peter H. Kristensen m.fl. – 17.9 og 19-20.9, Grenen, Skagen (NJ), 1K, *Knud Pedersen, Erik Christophersen m.fl. (Foto). – 22-26.9, Vesperne, Lemvig (RK), 1K, *Peter H. Kristensen, Allan Kjær Villesen, Jørgen Nørgård (Foto). – 25.9-2.10, Marsken, Blåvand (RB), 1K, *Poul Holm, *Rolf Christensen m.fl.

Med 6 fund det hidtil bedste år herhjemme. Antallet skal ses i lyset af en usædvanlig stor forekomst af ungfugle i det meste af Europa. Således noterede bl.a. Norge 11 og Finland 6 fund (Alf Tore Mjøs og Tom Lindroos i brev). (Nordamerika og Sibirien; overvintrer i Sydamerika, New Zealand og Australien)

Prærieløber *Tryngites subruficollis*

(1/1, 15/15, 1/1)

1999: 27-30.9, Vesløs Vejle (NJ), *Jørgen Peter Kjeldsen m.fl.

Arten er set årligt siden 1994. Sverige havde 4 fund i 1999 (Christian Cederroth i brev). (Arktisk Nordamerika; overvintrer i sydlige Sydamerika)

Wilson's Svømmesneppe 10-14/5 1999, Vest Stadil Fjord. Akvarel af Peter H. Kristensen.

Langnæbbet Snepeklire *Limnodromus scolopaceus* (1/1, 7/7, 2/2)

1999: 5.5, Tipperne (RK), ad. i sdr., *Ole Amstrup, Henrik Knudsen m.fl. – 25.5, Vest Stadil Fjord (RK), ad. i sdr., *Peter H. Kristensen m.fl. (Foto).

Detaljerede dragtbeskrivelser viser, at der er tale om forskellige individer. (Nordamerika og Østsibirien; overvintrer i sydlige Nordamerika)

Stor Kobbersneppe *Limosa limosa*

Med karakterer svarende til Islandsk Stor Kobbersneppe ssp. *islandica* (0, 3/4, 1/1):

1999: 6.7, Tipperne (RK), ad. i sdr., *Ole Amstrup.

På grund af bestemmelsesmæssige problemer er underarten, trods de få fund i Danmark, formentlig regelmæssig trækgæst. (Island og Nordnorge; overvintrer på de Britiske Øer og i andre dele af Vesteuropa)

Damklire *Tringa stagnatilis* (0, 42/58, 2/2)

1999: 6.8, Tipperne (RK), 1K, *Ole Amstrup, Henrik Knudsen. – 31.8, Vest Stadil Fjord (RK), *Rasmus Andersen.

Bortset fra 1985, 1992 og 1998 har arten optrådt årligt siden 1983. (Rusland; overvintrer i Afrika syd for Sahara)

Gulbenet Klire *Tringa flavipes* (1/1, 2/2, 1/1)

1999: 28.5, Lakolk Klitsø, Rønmø (SJ), *Morten Bentzon Hansen.

De tidligere danske fund er fra 1912, 1982 og senest 4-6/6 1997 Vejlerne (NJ) (Rasmussen 1998). (Nordamerika; overvintrer i Mellem- og Sydamerika)

Tereklire *Xenus cinereus* (2/2, 22/22, 2/2)

1999: 25.5, Værnengene (RK), *Per Hirslund, Ole Amstrup, Henrik Knudsen m.fl. (Foto). – 31.5-3.6, Sneum Sluse (RB), Ole Göller. – 7.6, Darum Sluse (RB), Svend Aage Linderström.

Fundene fra Sneum Sluse og Darum Sluse regnes som ét individ på grund af den korte afstand. Den tidsmæssige fordeling af de danske fund er maj 7, juni 7, juli 8, august 1 og september 3. (Finland og Nordrusland; overvintrer i tropisk Afrika og på øer i det Indiske Ocean)

Wilson's Svømmesneppe *Phalaropus tricolor*

(0, 5/5, 2/2)

1999: 3-10.5, Værnengene (RK), ad. ♀ i sdr., *Ole Amstrup m.fl. – 10-14.5, Vest Stadil Fjord (RK), 2K, *Peter H. Kristensen, *Ole Amstrup, Christian Svane, Ulrik Svane (Foto, Video).

Første danske fund siden 1987. Fuglene ankom i forbindelse med gennemtrækket af Brushøns *Philomachus pugnax*, og de optrådte begge i selskab med Brushøns. De danske fund ligger alle i perioden 28/4-5/7. (Nordamerika; overvintrer i Sydamerika)

Ringnæbbet Måge *Larus delawarensis* (0, 0, 1/1)

1999: 15.5-14.6, Margrethekog (SJ), ad., *Troels Eske Ortvad, *Sebastian Klein m.fl. (Foto).

Første danske fund af denne nordamerikanske art, som er en af de mest regelmæssige transatlantiske gæster i Europa (se Ortvad 2000). (Nordamerika)

Brilleterne *Sterna anaethetus* (0, 1/1, 1/1)

1999: 28.7, 31.7-1.8 og 3-4.8, Langli, Ho Bugt (RB), ad., *Søren Nygaard m.fl. (Foto).

Det første fund af arten var 16-18/7 1987, Køge Havn og Ølsemagle Revle (S), ad. (Olsen 1988). Årets fugl viste karakterer som ssp. *melanoptera* fra Caribien og Vestafrikas kyster. Den holdt til i en havternekoloni, men tog dagligt på langvarige fourageringsture. Sverige noterede sit første fund 30/6-10/7 1999 (Christian Cederroth i brev). (Tropiske have)

Hvidskægget Terne *Chlidonias hybridus*

(0, 15/19, 1/1)

1999: 3.6, Vest Stadil Fjord (RK), ad. i sdr., *Peter H. Kristensen, Ole Amstrup, Per Kjær, Klaus B. Fries.

Hovedparten af de danske fugle har været adulte, idet den eneste ungfugl var 22/10 1996 Harboør Tange (Rasmussen 1998). I Sverige har der været 3 ungfugle ud af i alt 13 fund t.o.m. 1999 (Christian Cederroth i brev). (Sydeuropa; overvintrer i tropisk Afrika)

Hvidvinget Terne *Chlidonias leucopterus*

(3/5, 65/81 ud over invasionen i 1997, 4/5)

1998: 3-11.10, Agger Tange (NJ), 1K, *Georg Guldvang, Henrik Haaning Nielsen m.fl. (Foto).

1999: 13.5, Ejstrup Sø, Ejstrupholm (ÅH), 2 ad. i sdr., *Jørgen Mahler. – 11-12.7, Vestamager (S), ad. i sdr., *Jesper B. Jacobsen, *Frederik Brammer m.fl. – 9.8, Norsminde Fjord (ÅH), 1K, *Ole Gylling Jørgensen. – 25.9, Klægbanken (RK), trk., *Ole Amstrup, *Eigil Thomasen.

Fuglen fra 1998 blev oprindeligt bestemt og indsendt som Hvidskægget Terne, men er siden ombestemt på baggrund af foto. Fuglen er regnet for samme individ som sås 13/10-1/11 1998, Læsvig og Bygholm Vejle (NJ) (Rasmussen 1999). Bestemmelse af *Chlidonias*-terner er for nylig behandlet af Nielsen (2000a). (Østeuropa og Rusland; overvintrer i tropisk Afrika)

Sneugle *Nyctea scandiaca* (-, 31/31, 3/3)

1999: 20.3, Nordstrand, Skagen (NJ), 2K trk. *Lars Raunsgaard m.fl. – 20.12, Slangerup (S), 1K ♀, Lennart Pedersen m.fl. (Foto). – 24.12, Almindingen (B), 3K+ ♀/2K ♂, *Jens Christensen.

Invasionen af Sneugle 1999/2000 behandles først i næste rapport, da hovedparten af observationerne er fra foråret 2000. (Nordskandinavien og arktisk Rusland)

Høgeugle *Surnia ulula*

(ca 30/30, 32/32 ud over invasionen i 1983/84, 2/2)

1999: 20.10, Gilbjergshoved (S), 1K, *Jan Hjort Christensen m.fl. – 24.10, Korshage, Rørvig (S), 1K, *Henning Vikkelsø Rasmussen, Jørgen Hulbæk Christiansen m.fl.

Efter beskrivelserne at dømme to forskellige individer. Siden invasionen vinteren 1989/90 (15 fund) foreligger 4 fund (1991, 1993, 1995/96 og 1996/97). (Nordlige Skandinavien, Finland og Rusland)

Spurveugle *Glaucidium passerinum*

(17/17, 27/27, -)

Forekomster af Spurveugle på Sjælland i forbindelse med invasionen 1999/2000 skal ikke forelægges SU, men 7 fund blev behandlet og godkendt inden denne beslutning. Der er foreløbig rapporteret 37 Spurveugler fra invasionen (Rolf Christensen i brev).

Mongolsk Piber 19/11 1999, Bygholm Vejle. Foto: Thomas Varto Nielsen.

Alpesejler *Apus melba* (2/2, 21/22, 2/2)

1999: 25.9, Hanstholm Fyr (NJ), trk., *Kenneth Rude Nielsen, Egon Mogensen, Stinne Aastrup. – 26.9-1.10, Nakkehoved og Gilleleje (S), *Brian Rasmussen m.fl. (Foto).

Iagttagelserne skete i en lun periode præget af sydvestlige vinde. (Alperne og Sydeuropa; overvintrer i østlige og sydlige Afrika)

Rødrygget Svale *Hirundo daurica* (0, 43/45, 2/3)

1999: 21.5, Grenen, Skagen (NJ), trk., *Henrik Haaning Nielsen m.fl. – 4.6, Bøtø Nor (LF), 2 eks. kortvarigt rst. – herefter trk., *Sebastian Klein, *Kasper Thorup, *Morten Bentzon Hansen.

Iagttagelsen fra Bøtø Nor er tredje fund af mere end ét individ herhjemme; de første var 17/5 1997 2 trk.fors. Grenen, Skagen (NJ) og 28/5 1997 2 Hanvejle (NJ). (Sydeuropa og Asien; overvintrer i savannebæltet i tropisk Afrika og Sydasiens)

Mongolsk Piber *Anthus godlewskii* (0, 1/1, 1/1)

1999: 18-26.11, Bygholm Vejle (NJ), 1K (trk. NV 26.11), *Henrik Haaning Nielsen, *Thomas Varto Nielsen m.fl. (Foto).

Landets anden forekomst kom overraskende blot et år efter førstefundet 22/11-1/12 1998, Værnengene (RK). Fuglen sås under lignende omstændigheder som førstefundet, men da alle dens mellemste dækfjer endnu var juvenile, blev andre karakterer som bryst- og rygstribe, næbform, hale- og benlængde samt ikke mindst kaldet afgørende for bestemmelsen. (Mongoliet; overvintrer i Indien og Sri Lanka)

Bjergpiber *Anthus spinoletta* (0, 30 t.o.m. 1997, -)

1997: 10.1-5.2, Klintholm Havn (M), *Per Schiermacker-Hansen (Foto).

Arten udgik af SU-listen fra og med 1998. (Mellemeuropa)

Gul Vipstjert *Motacilla flava*

Med karakterer svarende til Sorthovedet Gul Vipstjert ssp. *feldlegg* (0, 8/9, 1/1):

1999: 16.5, Løsning (VE), ♂, *Hans Pinstrup, *Kasper Quist Jensen.

Alle fund af underarten er i øjeblikket under genbehandling. (Balkan og Lilleasien; overvintrer i tropisk Afrika)

Citronvipstjert *Motacilla citreola* (0, 11/12, 1/1)

1999: 17.5, Korshage, Rørvig (S), ♂ trk., *Erik Vikkelsø Rasmussen.

De danske fund fordeler sig med maj 4, juni 2, august 3 og september 3. Siden 1989 er der kun fund fra 1995, 1996 og 1997. Arten er langt hyppigere i Sverige og Finland og behandles således ikke af sjældenhedsudvalgene i disse lande. (Vestsibirien; overvintrer i Indien og (fåtaligt) Arabien)

Sydlig Nattergal *Luscinia megarhynchos*

(2/2, 54/54, 3/3)

1999: 7.5, Blåvandshuk (RB), ringm., *Klaus B. Fries. – 11.5, Thyborøn Havn (RK), *Klaus Malling Olsen, *Andreas Bruun Kristensen m.fl. – 26.5-2.6, Falen, Bork Havn (RK), syng., *Mogens Bak, Ole Amstrup, Henrik Knudsen m.fl. (Bånd).

Formentlig regelmæssig i SV-Jylland. SU behandler kun fund af sete fugle og fund, hvor der foreligger lydoptagelser. (Mellem- og Sydeuropa; overvintrer i tropisk Vest- og Centralafrika)

Blåhals *Luscinia svecica*

Med karakterer svarende til Sydlig Blåhals ssp. *cyaneola* (-, 29 fra og med 1965, 6/9):

1999: 4.4-11.7, Margrethekog (SJ), ynglefund: 2 ♂♂ og 1 ♀ (sidst iagttaget 11.7 ♂), *Ole Gylling Jørgensen. – 13.6, Rudbøl Kog (SJ), ynglefund: 4 ♂♂, 1-2 ♀♀ og 1 IK, Jan Hjort Christensen m.fl.

Fra og med 2000 skal underarten ikke forelægges SU. Den yngler regelmæssigt i S- og SV-Jylland. (Mellem-europa)

Vandsanger *Acrocephalus paludicola*

(8/8, 15/15, 2/2)

1999: 4.8, Indfjorden, Bøvlingbjerg (RK), 2 IK ringm., *Peder Flansmose (Foto).

Første forekomst af 2 fugle samtidig i Danmark. Rørskovsringmærkning ved vestjyske fjorde og søer har produceret 7 af i alt 9 fund siden 1989. Jf. det stigende antal fund i Norge, hvor rørskovsringmærkning på Lista (Norges sydspids) siden 1988 har givet 23 fund, med op til 4 fund i 1992 (3 fugle 29/8) og 3 fund i 1995. I 1999 blev 2 fugle ringmærket her (Nils Helge Lorentzen i brev). (Polen, Baltikum, Hviderusland, vestlige Rusland; overvintrer i tropisk Vestafrika)

Buskrørsanger *Acrocephalus dumetorum*

(0, 26/26, 1/1)

1999: 2.6, Christiansø (B), syng., *Peter Lyngs. Fuglen blev hørt synge om natten, men blev aldrig set. De danske fund er fra perioden 26/5-8/7, og 15 er fra Christiansø. Siden 1986 er arten iagttaget årligt undt. 1993. (Finland og Rusland; overvintrer i Indien og Burma)

Hvidskægget Sanger *Sylvia cantillans*

(0, 33/33, 4/4)

1999: 10.5, Blåvandshuk (RB), 2K ♂ med karakterer svarende til ssp. *cantillans* ringm., *Klaus B. Fries m.fl. (Foto). – 10.5, Langli (RB), ♀ ringm., *Jens H. Hansen. (Foto). – 14.5, Christiansø (B), ♂, *Mikael Funch, *Mads Jensen Bunch. (Foto). – 7-11.12, Skagen By (NJ), ♂, *Thom Kongerslev, Rolf Christensen m.fl. (Foto). Med 4 fund er 1999 sammen med 1988 de hidtil bedste år. Arten er, med undtagelse af 1998, truffet hvert år siden 1986. Christiansø og Blåvandshuk dominerer de danske forekomster med henholdsvis 13 og 8 fund. Vinterfundet fra Skagen er det første herhjemme og endvidere det første vinterfund i NV-Europa (Shirihai et al. 2000). (Sydeuropa; overvintrer i nordlige dele af tropisk Afrika samt Arabien)

Sorthovedet Sanger *Sylvia melanocephala*

(0, 5/5, 0/0)

1998: 9.10, Møn Fyr (M), ad. ♀ med karakterer svarende til ssp. *melanocephala* ringm., *Per Schiermacker-Hansen, *Anders Prehn Rasmussen (Foto).

Første efterårsfund herhjemme og andet fund af en hun. De øvrige danske fund ligger i perioden 4/5-1/6. (Sydeuropa; overvintrer i Sydeuropa og Nordafrika)

Gærdesanger *Sylvia curruca*

Med karakterer svarende til Ørkengærdesanger ssp. *minula* eller *jaxartica* (0, 1/1, 0):

1992: 20.10, Blåvandshuk (RB), 1K ringm., *Peter Kristensen, *Henrik Haaning Nielsen, *John Faldborg m.fl. (Foto).

Første danske fund af denne form (se Nielsen 2000b). (Turkmenien til vestlige Kina; overvintrer i Arabien og Indien)

Humes Sanger *Phylloscopus humei* (0, 7/7, 1/1)

1999: 16-17.10, Blåvandshuk (RB), *Jens Søgaard Hansen, Henrik Haaning Nielsen m.fl. (Bånd).

Landets hidtil tidligste var 17/10 1973, Blåvandshuk, alle andre har været i perioden 27/10-18/11. Arten er nu truffet 3 gange ved Blåvandshuk, 4 gange på Christiansø samt 1 gang i Skagen. Norge noterede sit 2. og 3. fund i 1999 (Alf Tore Mjøs i brev). (Himalaya og Tien Shan; overvintrer i Nepal og Indien)

Schwarz' Løvsanger *Phylloscopus schwarzi*

(0, 14/14, 2/2)

1999: 7.10, Christiansø (B), *Peter Lyngs, Mogens Henriksen. – 10.10, Hanstholm Fyr (NJ), 1K ringm., *John Kyed m.fl. (Foto).

Første fund siden 1996. De to fund kan ses i forbindelse med et influx i Nord- og Vesteuropa, således Sverige 5,

Sorthovedet Sanger ad. ♀, Møn Fyr 9/10 1998. Foto: Per Schiermacker-Hansen.

Norge 2 og Finland hele 7 fund mod hidtil blot i alt 10 (Alf Tore Mjøs, Christian Cederroth og Tom Lindroos i brev). (Sydlige Østsibirien; overvintrer i Sydøstasien)

Hvidhalset Fluesnapper *Ficedula albicollis* (18/18, 151/151 udgået fra og med 1998, -)

1997: 5.5, Seisø Mose, Møn (M), ♂, *Martin Vestergaard.

Arten udgik af SU-listen fra og med 1998. (Gotland, Öland og Østeuropa; overvintrer i Central- og Østafrika)

Brun Tornskade *Lanius cristatus* (0, 1/1, 0)

1988: 15.10, Kroghage, Gedser (LF), 1K med karakterer svarende til ssp. *cristatus* ringm., *Kasper Thorup, *Rolf Christensen m.fl. (Foto). Fundet er tidligere publiceret (Olsen 1991), men spørgsmålet om underart er først behandlet nu. (Østlige Sibirien; overvintrer i Indien og Sydøstasien)

Rosenstær *Sturnus roseus* (18/18, 36/36, 2/2)

1999: 9-16.5, Skagen By (NJ), 2K ♂, *Birger Rasmussen, *Jørgen Pagter m.fl. (Foto, Video). – 28.8, Bøtø Nor (LF), 1K, *Palle Nygaard, *Jens W. Christoffersen.

Der ses typisk 1K-fugle om efteråret, men der er dog fund af adulte fugle til ind i august samt et enkelt fra november. Sverige havde 2 forårs- og 3 efterårsfund i 1999 (Christian Cederroth i brev). (Sydøsteuropa, Tyrkiet og Lilleasien; overvintrer i Indien)

Gærdeværbling *Emberiza cirrus* (0, 1/1, 0)

1995: 10.6, Blåvandshuk (RB), ♀ ringm., *Lasse Strandgård, *Michael Johansen, Ole Amstrup, Henrik Knudsen m.fl. (Foto).

Første danske fund af denne sydeuropæiske art, idet et tidligere godkendt fund ikke anerkendes længere (Rasmussen 1997). Arten har lidt en betydelig tilbagegang gennem de sidste 30-40 år, specielt i den nordlige del af yngleudbredelsen. Der er således kun få par tilbage i det sydlige England og nordlige Frankrig. Gærdeværbling er truffet tilfældigt i bl.a. Holland, Polen og Tjerkiet (Byers et. al. 1995). (Sydvest- og Sydeuropa)

Pileværbling *Emberiza rustica* (0, 37/37, 1/1)

1999: 23.9, Christiansø (B), 1K ♀ ringm., *Mads Jensen Bunch, Peter Lyngs, Lars Christiansen.

21 af de danske fund er fra Christiansø (8 forår, 13 efterår). (Nordlige Skandinavien, Finland og Rusland; overvintrer i Japan, Korea, Kina samt i mindre omfang Centralasien)

Dværgværbling *Emberiza pusilla* (0, 52/52, 4/4)

1999: 16-17.5, Christiansø (B), *Thomas Hilkjær, Peter Lyngs, Mads Jensen Bunch. – 22.9, Græsholmen, Ertholmene (B), *Mads Jensen Bunch, *Lars Christiansen, *Peter Lyngs. – 22.9, Grenen, Skagen (NJ), *Rolf Christensen m.fl. – 14-16.11, Køge Nordstrand (S), *Andreas Hagerman, *Martin Poulsen m.fl. (Video).

Et godt år med 4 fund ligesom 1989, 1994 og 1995. De klart bedste år var dog 1988 (8) og 1991 (6). Den tidsmæssige fordeling af de danske fund er april 4, maj 17, september 12, oktober 19, november 3 og december 1. (Nordfinland og Nordrusland; overvintrer i Kina og Sydøstasien)

Hætteværbling *Emberiza melanocephala* (0, 15/15, 1/1)

1999: 28.5, Blåvandshuk (RB), ♂, *Klaus B. Fries, *Michael Bjerregard.

Tredje fund fra Blåvandshuk. Alle danske fund har været af udfarvede fugle i perioden 18/5-20/8. Hertil kommer dog en ubestemt Hætteværbling/Brunhovedet Værbling *Emberiza melanocephala/bruniceps* 8/10 1993, Blåvandshuk (RB), 1K (Rasmussen 1997). Der foreligger et enkelt fund af arten i Kategori E (20/12 1972, Birkelse ved Åbybro (NJ); Hansen et al. 1974). (Sydøsteuropa og Lilleasien; overvintrer i Pakistan og vestlige Indien)

Rosenstær 2K ♂, Skagen 14/5 1999. Foto: Knud Pedersen.

Kategori C: Fund af arter hvis bestande stammer fra udsatte eller undslupne fugle

Category C: Records relating to established feral breeding populations

Stor Hornugle *Bubo bubo*

1992: 19.2, Langli (RB), *Steen Brølling m.fl. (Foto).

Et temmelig overraskende fund på vadehavsøen i Ho Bugt. Fuglen fortrak i retning af Skallingen efter at være blevet mobbet det meste af dagen af en Jagtfalk *Falco rusticolus*, der holdt til på øen vinteren 1991/1992 (Frich & Nordbjærg 1994). Arten udgik af SU-listen fra og med 1993.

Kategori E: Sandsynlige eller sikre undslupne fangenskabsfugle

Category E: Likely or certain escapes

Brudeand *Aix sponsa* (0, 1/1, 0)

1994: 15.6-2.7, Liselund Park (LFM), ad. ♀, *Per Schiermacker-Hansen. (Foto).

Andet SU-godkendte danske fund. Det første var 20-26/10 1969, Kagsmosen (S), ♀ (Jacobsen et al. 1971). (Nordamerika)

Lammegrib *Gypaetus barbatus* (0, 0, 1/1)

1999: 12. og 14-15.6, Skagen (NJ), imm. trk.fors., *Niels Duhn, Knud Pedersen m.fl. (Foto). Første danske fund. Et bestemt mønster af afblegede svingfjer viste, at fuglen var udsat i forbindelse med et udsætningsprojekt i Alperne. Fugle fra dette projekt er siden 1997 også truffet i Holland (6) og Nordtyskland (1) (van den Berg 1999). (Sydeuropa)

Sultanhøne *Porphyrio porphyrio* (1/1, 0, 1/1)

1999: 8.11, Vejlen, Tåsinge (F), *Christine de Place Bjørn m.fl. (Foto).

Fuglen viste karakterer som ssp. *madagascariensis* og *caspius*, og den er formentlig undsluppet fra Odense Zoo. Ssp. *madagascariensis* yngler nærmest i Ægypten og *caspius* i Tyrkiet. (Sydeuropa og Asien)

Hybrider

Records involving hybrids

Hvidøjjet And × Taffeland *Aythya nyroca* × *ferina* (0, 0, 1/1)

1999: 8.2 og 10.2, København (S), ♂, *Carl Christian Tofte.

Første SU-godkendte danske fund. Fuglen stammer med en vis sandsynlighed fra yngel i fangenskab.

Hvidrygget Spætte × Stor Flagspætte *Dendrocopos leucotos* × *major* (0, 1/1, 0)

1987: 29.4 1987-3.9 1991, Gilbjerg hoved (S), ringm., *Jan Hjort Christensen m.fl. (Foto). Første danske fund. Se Christensen (1999).

Grønland

Records from Greenland

Knortegås *Branta bernicla*

Med karakterer svarende til Sortbuget Knortegås ssp. *nigricans*:

1999: 29.7, Kilen, Nordgrønland, ad., *Preben Clausen, Bjarke Laubek.

Med karakterer svarende til Mørkbuget Knortegås ssp. *bernicla*:

1999: 10.8, Mudderbugten, Peary Land, ad., *Preben Clausen, *Bjarke Laubek.

Første grønlandske fund af *nigricans*, hvis nærmeste ynglepladser ligger i NV-Canada, og andet fund af *bernicla*, der yngler i Vestsibirien. Lysbuget Knortegås *B. b. hrota* yngler i Grønland.

Fjeldvåge *Buteo lagopus*

1999: 30.9, Davis Stræde, 1K, *Peter Rask Møller via David Boertmann (Foto).

Første fund for Grønland. Se Boertmann & Møller (2000).

Stor Regnspeve *Numenius arquata*

1999: 20-21.7 (fundet død 29.7), Zackenberg, *Hans Meltofte.

Femte fund i Grønland. Arten yngler nærmest på de Britiske Øer og i Skandinavien.

Årsrapporten

Species considered for regional reports

Lille Stormsval *Hydrobates pelagicus* 1999: 2.12, Gilleleje Havn (S), trk., *Jan Hjort Christensen.

Kongederfugl *Somateria spectabilis* 1999: 22.7, 27-28.9 og 3.10, Grenen, Skagen (NJ), ♀, *Palle A.F. Rasmussen, *Knud Pedersen m.fl. – 26.11, Stensnæs (NJ), ♂ trk., *Palle A.F. Rasmussen.

Sandterne *Sterna nilotica* 1999: 14.7, Hovvig (S), *Jørgen Scheel.

Hvidhalset Fluesnapper *Ficedula albicollis* 1998: 25.5, Batteriskoven, Skagen (NJ), 2K ♂ syng., *Svend Aage Linderström, *Jørgen Hulbæk Christiansen.

Fyrremejse *Parus montanus* 1996: 27.8 og 31.8, Bødkermosen, Møn (M), *Per Schiermacker-Hansen, *Anders Prehn Rasmussen.

Topmejse *Parus cristatus* 1999: 14.12, Gl. Havdrup (S), *Alice Nielsen.

Korttået Træløber *Certhia brachydactyla* 1999: 22.1-3.5, Hobro Skov (NJ), syng. og iagtt., *Carsten Svejstrup Sørensen.

Endnu ikke færdigbehandlede sager

Records still under consideration

Lille/Stor Skrigeørn *Aquila pomarina/clanga* 1995: 21.10, Amager (S).

Islandsk Stor Kobbersneppe *Limosa limosa islandica* 1999: 12.9-7.10, Bygholm Vejle (NJ), 3 IK.

Gul Vipstjert *Motacilla flava* ssp. *superciliaris* 1998: 7-8.5 Nordmarken, Læsø (NJ), ♂.

Iberisk Gransanger *Phylloscopus brehmii* 1997: 31.5-5.7, Fællesskoven, Stevns (S), syng. og iagttaget. (Foto, Bånd) – 22.6-16.7, Svanninge Bakker, Faaborg (F), syng. og iagttaget.

Forkastede sager

Records not accepted

Bulwers Petrel *Bulweria bulwerii* 1998: 22.8, Ørhage (NJ), trk.

Kuhls Skråpe *Calonectris diomedea* 1999: 14.7, Grenen, Skagen (NJ), trk. – 25.9, Vejers Strand (RB), trk.

Topskarv *Phalacrocorax aristotelis* 1999: 19.11, Ros-hage, Hanstholm (NJ), trk.

Halsbåndstroland *Aythya collaris* 1999: 6.4, Hovvig (S), ♂.

Gåsegrib *Gyps fulvus* 1999: 16.6, Vanløse (S).

Steppehøg *Circus macrourus* 1999: 7.5, Sneum (RB), 3K ♀.

Slangeørn *Circaetus gallicus* 1999: 3.5, Bødkermosen, Møn (M). – 27.8, Fedtmosen (S), trk.

Lille Skrigeørn *Aquila pomarina* 1998: 1.9, Amager (S), trk.

Lille/Stor Skrigeørn *Aquila pomarina/clanga* 1999: 31.5, Bøtø (LF).

Dværgørn *Hieraetus pennatus* 1999: 26.5, Bøtø Nor (LF). – 30.5, Kongeskoven, Stevns (S), mørk fase.

Slagfalk *Falco cherrug* 1999: 15.4, Fuglsig Mark (NJ). – 13.5, Underlien, Slettestrand (NJ).

Jagt falk *Falco rusticolus* 1997: 12.11, Blåvandshuk (RB), 2K+.

Engsnarre *Crex crex* 1999: 2.4, Alstrup (NJ), hørt.

Pomeransfugl *Charadrius morinellus* 1997: 29.9, Saltbækvig (S), 24-25 eks.

Amerikansk/Sibirisk Hjejle *Phuvalis dominica/fulva* 1999: 3.8, Langli (RB).

Tyknæbbet Dværgryle *Calidris pusilla* 1999: 25.7, Tipperne (RK), ad.

Langnæbbet/Kortnæbbet Sneppeklire *Limnodromus scolopaceus/griseus* 1999: 10.7, Margrethe Kog (SJ).

Damklire *Tringa stagnatilis* 1999: 16.5, Gilbjergoved (S), 4 trk.

Stor Gulbenet Klire *Tringa melanoleuca* 1999: 19.6, Margrethe Kog (SJ).

Stor Sorthovedet Måge *Larus ichthyaetus* 1994: 18.10, Esbjerg Havn (RB), 1K, (Foto).

Lattermåge *Larus atricilla* 1999: 25.9, Højer Sluse (SJ), ad.

Polarlomvie *Uria lomvia* 1999: 2.12, Gilleleje (S), trk.

Sneugle *Nyctea scandiaca* 1999: 18.12, Nordstrand, Nykøbing S. (S). – 26.12, Herning (RK).

Mellemflagspætte *Dendrocopos medius* 1997: 14.10, Dovns Klint, Langeland (F), trk.fors. og rst.

Lille Sanglærke *Alauda gulgula* 1998: 30.12, Sønderho Strand (RB).

Dværglærke *Calandrella rufescens* 1999: 26.4, Sneum Klæggrav (RB).

Klippevalde *Ptyonoprogne rupestris* 1999: 16.5, Batterivej, Skagen (NJ), trk.

Taigapiber *Anthus hodgsoni* 1998: 8.10, Svaneke Fyr (B).

Sorthovedet Gul Vipstjert *Motacilla flava feldegg* 1999: 10.5, Saltholm (S), ♂.

Sydlig Nattergal *Luscinia megarhynchos* 1980: 24.5, Kongelunden (S), syng. – 1999: 24.4, Rudbøl Sø (SJ), syng. – 19.5, Korshage, Rørvig (S), syng. – 29.6, Ryssengrav, St. Vildmose (NJ), syng. (Bånd).

Sibirisk Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola torquata maura/stejnegeri* 1994: 19-26.3, Blåvandshuk (RB), ♂ (Foto). – 1999: 11-12.6, Christiansø (B) ♂.

Sortstrubet Drossel *Turdus ruficollis atrogularis* 1999: 10.10, Måde, Esbjerg (RB), 1K ♀.

Vandsanger *Acrocephalus paludicola* 1999: 14.8, Agger Tange (NJ), 1K.

Sortstrubet Sanger *Sylvia rueppelli* 1999: 20.5, Kors-hage, Rørvig (S).

Sibirisk Gærdesanger *Sylvia curruca blythi* 1984: 16.10, Blåvandshuk (RB), ringm. (Foto).

Krognæb *Pinicola enucleator* 1999: 21.3, Søndersø (S), hørt.

Summary

Rare birds in Denmark and Greenland in 1999

In 1999 the Danish Rarities Committee (Sjældenhedsudvalget, SU) processed 203 Danish records (including 9 records on behalf of the regional reports), of which 77% were accepted. In addition, there were 4 records from Greenland.

The main section of the report includes species on the Danish list belonging to categories A, B and C according to the AERC standard. Species belonging to category D and E and records involving hybrids are treated after the main section, as are species considered for the regional reports, records from Greenland, records still under consideration, and records not accepted.

For each record the following details are included: 1) year and date, 2) locality (see map for regions), 3) number of individuals if more than one, 4) other details if known: sdr. = summer plumage, vdr. = winter plumage, odr. = transitional plumage, K = calendar year, ringm. = ringed, and 5) name of observer(s), with finders

marked by asterisks. Where applicable, documentation by photo (Foto), video (Video), audiotape (Bånd) or corpse (Død) is indicated.

The numbers in brackets after the species name refer to, respectively, the total number of records and individuals (separated by a slash) in Denmark (1) before 1950, 2) from 1950 to 1998 incl. and 3) in 1999.

The present report adds three new taxa to the Danish list: Ring-billed Gull *Larus delawarensis* from 1999, Cirl Bunting *Emberiza cirrus* from 1995 and 'Desert' Lesser Whitethroat *Sylvia curruca minula/jaxartica* from 1992. Other remarkable records from 1999 were second records of White-tailed Plover *Vanellus leucurus*, Bridled Tern *Sterna anaethetus* and Blyth's Pipit *Anthus godlewskii*, and third record of Black-browed Albatross *Diomedea melanophris*. The first Danish record of a hybrid White-backed $\times$ Great Spotted Woodpecker *Dendrocopos leucotos* $\times$ *major* is reported from 1987, and the first Rough-legged Buzzard from Greenland is reported from 1999.

Three species are removed from the Danish list: Wilson's Storm-petrel *Oceanites oceanicus* and Saker *Falco cherrug*, whose records are no longer considered acceptable, and Bufflehead *Bucephala albeola*, which has been moved to category D.

Referencer

- Boertmann, D. & P.R. Møller 2000: Fjeldvåge – ny art for Grønland. – DOF NYT 6(3): 17.
- Byers, C., U. Olsson & J. Curson 1995: Buntings and Sparrows. – Pica Press.
- Cederroth, C. 1999: Sällsynta fåglar i Sverige i 1998. – Fågelåret 1998, SOF, Stockholm.
- Christensen, J.H. 1999: Gillelejespætten. DOF NYT 5(4): 8-9.
- Frich, A.S. & L. Nordbjærg 1993: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1991. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 87: 231-241.
- Frich, A.S. & L. Nordbjærg 1994: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1992. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 88: 99-110.
- Frich, A.S. & L. Nordbjærg 1995: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1993. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 89: 101-110.
- Hansen, P.S. 1976: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1975. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 70: 131-138.
- Hansen, P.S. 1999: Middelhavssølvmåge *Larus cachinans*. En overset dansk art. – DOF NYT 5(3): 6-9.
- Hansen, E., P.S. Hansen & B.P. Nielsen 1974: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1973. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 68: 138-144.
- Jacobsen, J.R., B. P. Nielsen & J. Rabøl 1971: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1970. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 65: 133-139.
- Klein, S. & K. Thorup 2000: Bestemmelse og forekomst af Tundrahjeler. – DOF NYT 6(3): 24-27.
- Kiss, J.B. & L. Szabó 2000: First breeding record of White-tailed Lapwing in Romania (and Europe outside Russia). – British Birds 93: 399-401.
- Nielsen, H.H. 2000a: Moseterner. – DOF NYT 6(2): 24-27.
- Nielsen, H.H. 2000b: Første danske fund af Ørken-gærdesanger *Sylvia curruca*, ssp. *minula* eller *jaxartica*. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 94: 171-172.
- Olsen, K.M. 1988: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1986 og 1987. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 82: 81-100.
- Olsen, K.M. 1989: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1988. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 83: 131-150.
- Olsen, K.M. 1991: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1989. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 85: 20-34.
- Ortvad, T.E. 2000: Første forekomst af Ringnæbbet Måge *Larus delawarensis* i Danmark. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 94: 173-174
- Pedersen, B.B. 1982: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1979 og 1980. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 76: 111-122.
- Rasmussen, P.A.F. 1997: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1995 og 1996. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 91: 133-150.
- Rasmussen, P.A.F. 1998: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1997. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 92: 253-267.
- Rasmussen, P.A.F. 1999: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1998. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 93: 127-140.
- Shirihai, H., G. Gargallo, A. Helbig, A. Harris & D. Cottridge 2000: Subalpine Warbler: identification, ageing and sexing. – Birding World 13: 234-250.
- Tyrberg, T. 1998: Fågelrapport for 1997. – Vår Fågelverld, suppl. 30: 89-139.
- van den Berg, A.B. 1999: WP reports. – Dutch Birding 21: 227-232.

Rettelse til SU-rapport nr 27, DOFT 92: 253-267, 1998

Bjergpiber 1996: 6.12, Årup Dambrug, Thy (NJ), 2 eks. i vdr., skal være 1997.

Rettelse til SU-rapport nr 28, DOFT 93: 127-140, 1999

Krognøb 1998: 8-23.11, Skagen (NJ), skal være 8-24.11.

Antaget 14. oktober 2000

Kasper Thorup	Henrik Haaning Nielsen
Zoologisk Institut	Frimervej 16
Universitetsparken 15	DK-7742 Vesløs
DK-2100 København Ø	

